

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/190/2018
Identifikačné číslo spisu: 1516212414
Dátum vydania rozhodnutia: 23.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1516212414.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne P. A. bývajúcej v Z., zastúpenej OLEXOVA VASILIN s.r.o, so sídlom v Bratislave, Dunajská č. 18, IČO: 36820059, proti žalovanému News and Media Holding, a.s., so sídlom v Bratislave, Einsteinova č. 25, IČO: 47256281, zastúpenému SCHWARZ advokáti s.r.o., so sídlom v Bratislave, Einsteinova č. 25, IČO: 36858285 a Škubla & Partneri s.r.o., so sídlom v Bratislave, Einsteinova č. 25, IČO: 36861154, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 6 C 188/2016, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2017 sp.zn. 6 Co 279/2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2017 sp.zn. 6 Co 279/2017 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 24. júla 2018 sp.zn. 5 Co 119/2018 a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 12. júla 2017 č.k. 6 C 188/2016-185 zastavil konanie podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. z dôvodu, že žalobkyňa napriek výzve a právoplatnému rozhodnutiu o nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku a právoplatnému rozhodnutiu o zamietnutí jej návrhu o odklad uloženia povinnosti zaplatiť súdny poplatok a žiadosti o možnosti úhrady súdneho poplatku v splátkach, nezaplatila súdny poplatok za žalobu, hoci o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku bola riadne poučená. Súd prvej inštancie v poučení uznesenia uviedol, že proti rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie, ale je prípustná sťažnosť, o ktorej rozhoduje súd prvej inštancie.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne uznesením z 28. septembra 2017 sp.zn. 6 Co 279/2017 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). Bol toho názoru, že súd prvej inštancie v uznesení uviedol nesprávne poučenie o tom, že odvolanie proti rozhodnutiu nie je prípustné. Poukázal na ustanovenie § 357 CSP, v ktorom je uvedený taxatívny výpočet uznesení, proti ktorým je odvolanie prípustné, pričom pod písmenom a/ je uvedené uznesenie, ktorým súd prvej inštancie konanie zastavil. Preto vychádzajúc z ustanovenia § 362 ods. 3 CSP mal za to, že odvolanie žalobkyne podané 28. augusta 2017 proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktoré jej bolo doručené 13. júla

2017, bolo podané včas. Odvolací súd po preskúmaní odvolania žalobkyne bol toho názoru, že odvolanie nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a stotožnil sa s dôvodmi v ňom uvedenými. Dodal, že nie je opodstatnená odvolacia argumentácia žalobkyne, že súd nemohol konanie zastaviť, nakoľko už začal konať vo veci samej. V tomto smere uviedol, že samotné podanie žaloby, vyjadrenie žalovaného k žalobe a následné stanovisko žalobkyne k vyjadreniu žalovaného nemožno považovať za začatie konania vo veci samej.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. a/ a f/ CSP, ako aj z § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Podľa jej presvedčenia súd prvej inštancie pri rozhodovaní nebol správne obsadený, nakoľko o zastavení konania rozhodol vyšší súdny úradník, ktorý nemal právomoc rozhodnúť, lebo nemôže vydať rozhodnutie, proti ktorému zákon pripúšťa odvolanie. Ďalej namietala, že súd prvej inštancie, ako i odvolací súd zasiahli svojím nesprávnym procesným postupom do jej práva na spravodlivý súdny proces, keď vychádzali zo záveru, že súd prvej inštancie nezačal konať vo veci samej. Pokiaľ ide o dovolacie dôvody podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP žalobkyňa poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 5 Sž 20/2010, od ktorého sa podľa nej súdy pri rozhodovaní odklonili a zároveň uviedla, že právna otázka, čo je prvým úkonom vo veci samej podľa ustanovení CSP, nebola doposiaľ v praxi dovolacieho súdu riešená. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa žiadala napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne správne a navrhol dovolanie odmietnuť ako neprípustné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP)) dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu treba zrušiť.

6. Dovolací súd vychádzajúc z obsahu dovolania má za to, že žalobkyňa, hoci označila dôvod prípustnosti dovolania ustanovením § 420 písm. a/ CSP, obsahovo doň zahrnula aj dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. e/ CSP.

6.1. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 420 písm. a/ CSP dovolací súd predovšetkým skúmal, či v danom prípade sa rozhodlo o veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu a dospel k záveru, žalobkyňa vytýka túto vadu konania nedôvodne. Za vadu konania podľa § 420 písm. a/ CSP nemožno považovať to, že na súde prvej inštancie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku rozhodoval vyšší súdny úradník a nie sudca. Aj v prípade, že by sa aj tak stalo, tento prípadný nesprávny postup nemá za následok nedostatok právomoci súdu vo veci súdu rozhodovať, ako sa mylne žalobkyňa domnieva.

6.2. Ak žalobkyňa mala v dovolaní na mysli, že tým, že rozhodoval vo veci vyšší súdny úradník, že pri rozhodovaní v danej veci bol súd nesprávne obsadený a tým existenciu vady konania v zmysle § 420 písm. e/ CSP, dovolací súd má za to, že žalobkyňa existenciu aj tejto vady vytýka nedôvodne. Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 1. júla 2017 (t.j. v čase rozhodovania súdu prvej inštancie) totiž v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania a sudca v konaní koná a rozhoduje len o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Ako vyplýva z obsahu spisu tento zákonný postup bol v danom prípade dodržaný.

7. V danom prípade dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania aj z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľky, že v konaní došlo k ňou tvrdenej

vade zmätočnosti.

8. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

9. Dovolací súd zistil, že v konaní pred odvolacím súdom bolo žalobkyni upreté právo na spravodlivý proces, keďže odvolací súd pri prejednaní odvolania žalobkyne postupoval v rozpore s procesnými zákonnými ustanoveniami.

9.1. Ako už bolo vyššie uvedené s účinnosťou od 1. júla 2017 (v zmysle novelizovaných ustanovení zákona č. 71/1992 Zb. zákonom č. 152/2017 Z.z.) je konanie o súdnych poplatkoch vrátane vydania uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, jednoinštančné a vedie sa výlučne na súde prvej inštancie. Proti uzneseniu, ktorým vyšší súdny úradník rozhodol o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, nie je od 1. júla 2017 prípustné odvolanie, nakoľko v zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. sa uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku už nepovažuje za uznesenie o zastavení konania v zmysle § 357 písm. a/ CSP (viď aj R 82/2018).

9.2. Tým, že odvolací súd, ktorý v danej veci o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku rozhodol 28. septembra 2017, vychádzal z nesprávneho názoru o prípustnosti odvolania, ako i nesprávneho názoru o pochybení súdu prvej inštancie, keď v poučení uviedol, že proti uzneseniu nie je prípustné odvolanie. Tento nesprávny procesný postup odvolacieho súdu mal za následok zásah do práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces v intenzite významnej z hľadiska § 420 písm. f/ CSP. Dovolanie žalobkyne je teda prípustné podľa § 420 písm. f/ CSP a zároveň dôvodné.

10. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 449 ods. 2 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie; zároveň zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 24. júla 2018 sp.zn. 5 Co 119/2018, ktorým bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Bratislava V z 23. novembra 2018 č.k. 6 C 188/2016-286, ktorým bola žalovanému priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100 %.

10.1. Vzhľadom na dôvod zrušenia uznesenia odvolacieho súdu (vada zmätočnosti) dovolací súd sa nezaoberal ďalšími žalobkyňou v dovolaní tvrdenými dôvodmi prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/, b/ CSP.

11. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

12. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.